

amputaatiot ja replantaatio

Masi Mustaniemi, LL käsikir evl

Replantaatio

- * 1962 ensimmäinen raportoitu makroreplantaatio
- * 1968 ensimmäin sormireplantaatio
- * Töölö 2012: 22 kpl eriasteisia replantaatioita tai revaskularisaatioita

Milloin kannattaa harkita

- * Hyvä funktio saavutettavissa
 - * Stabiilit luut, liikkuvat nivelet, voimaa ja tuntoa
- * Lopputulos olettavasti parempi tai yhtä hyvä kuin amputaatiolla tai proteesilla
- * Indisoitu kun:
 - * Peukalo
- * Useita sormia (harkiten)
- * Lapsipotilas

Kenelle

- * Ikä, ammatti, kätisyys, muita sairauksia?
- * Vammamekanismi: giljotiini vs. murskavamma
- * Primaarihoito, leikkaus, osastohoito ja kuntoutus
- * minuutteja - tunteja -
viikko - 6-12kk?

Milloin ei

- * murskavamma
- * usealta tasolta amputoituminen
- * monivamma
- * pitkittynyt iskemia / virheellinen käsittely
- * hankala psyykkinen tila
- * yksittäinen sormi??

Amputaatiopotilaan hoito

- * Amputaatti kylmässä vedessä kuivana
- * PVK, ABORh, Xkoe, NTP, TT & tarpeen mukaan
- * Tetanus, iv-ab aloitus
- * Reilu nesteytys ja lämmitys/normotermia
- * Kestoplexus
- * Valokuvat

Työjärjestys

- * Amputaatin valmistelu: verisuonet, hermot, lihakset/jänteet ja luut
- * Tyngän preparointi samoin
- * Tukeva osteosynteesi
- * jänteet, verisuonet, hermot, iho
- * Seuranta!

Ei-mikrovaskulaarinen replantaatio

- * “pocket-periaate” perustuu dermaaliseen plexukseen
- * sormenpäävammat ja vammat joissa ihopuutosta
- * upotus ihon alle 3vko. Vapautuksen jälkeen iho 2vkossa
- * erityisesti lapsilla hyviä tuloksia

Lopputulokset

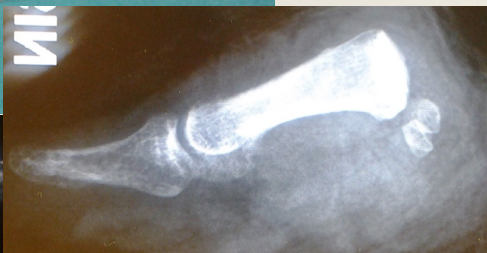
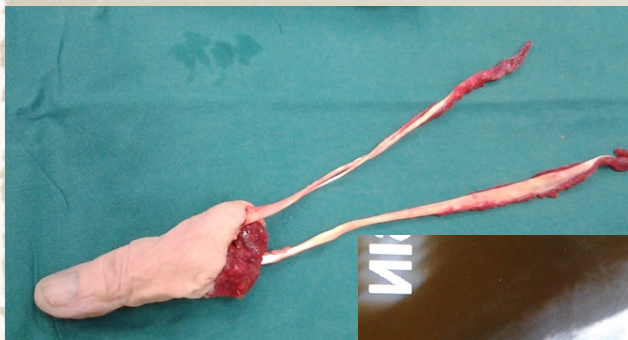
- * 80-90% onnistuu
- * kylmäherkkyyttä
kaikilla useita vuosia
- * kärjen ja tyven kohdalta
katkenneet parempia
kuin keskivaiheelta
- * tunto pysyvästi
alentunut

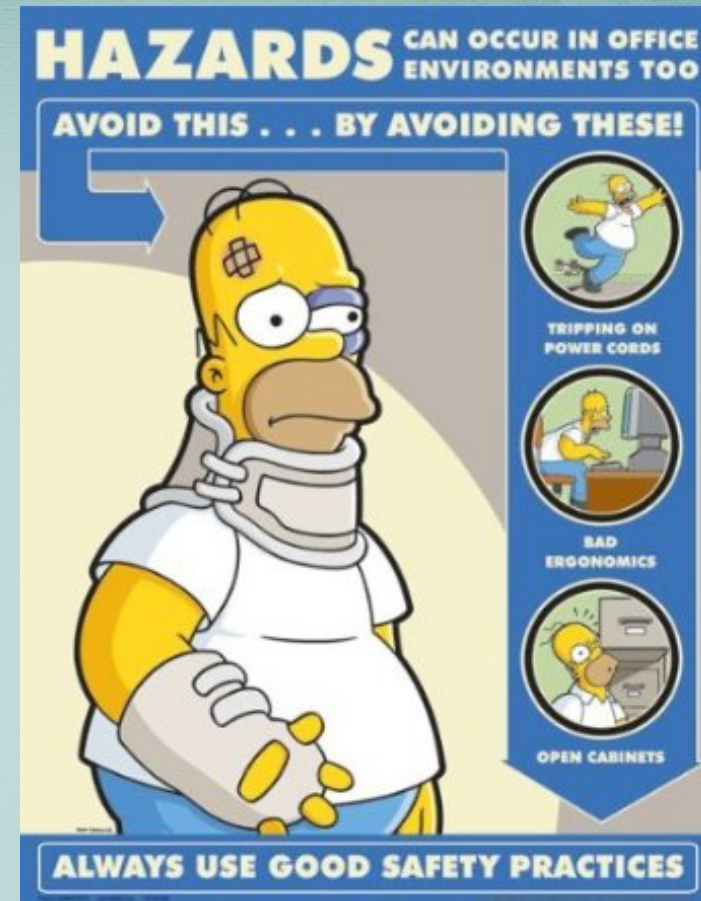
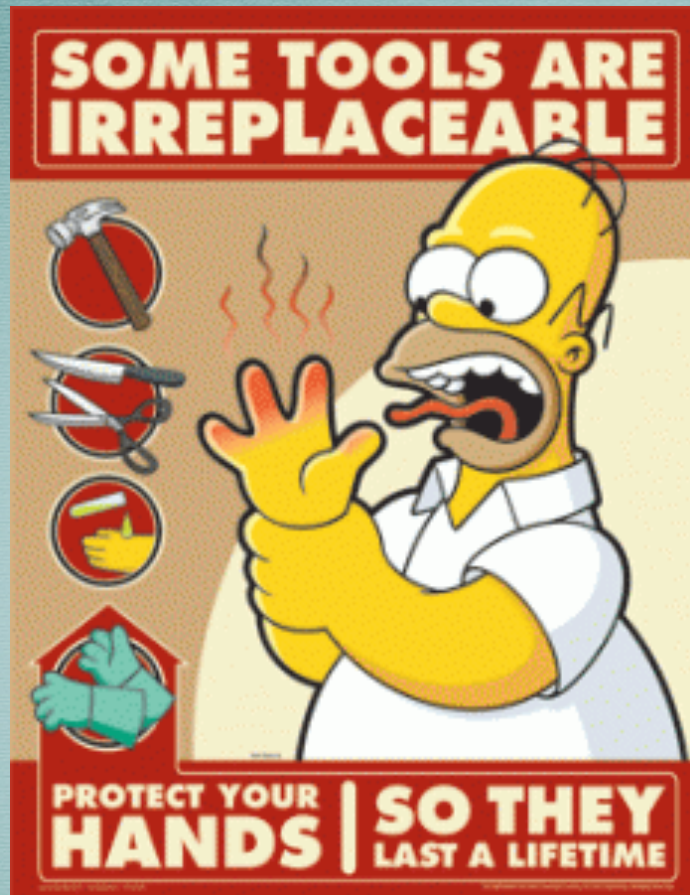

Paljon palaa fyrkkaa?

- * Ruotsi: sairaalakulut, sairausloma, terapit ym
- * Onnistunut repla maksaa 1,6x keskivuosisipalkan
- * Amputaatio -50%
- * Työhön kuntoutuvien hoitoaika yleensä keskim lyhyempi => pienempi kokonaiskustannus jopa amputaatioon verrattuna

70v. mies, peukalo

Kiitos